

Επιτύμβια στήλη Δικαστρου
(3ος -2ος αιώνας π. Χ.)

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΡΟ

Άγιος Γεώργιος Δικαστρου
Πολιούχος Άγιος της Κοινότητας (1525)
Προστάτης Άγιος του Συλλόγου (1965)

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΔΙΚΑΣΤΡΙΩΤΩΝ

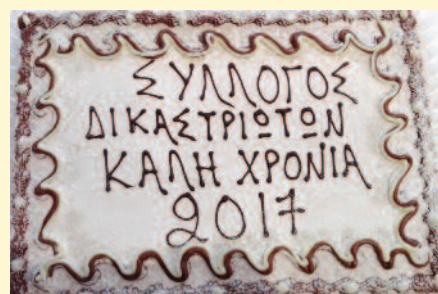
ΕΤΟΣ 17ο • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 73 • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2017 • ΕΚΔΟΤΗΣ: ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΔΙΚΑΣΤΡΙΩΤΩΝ - ΔΙΚΑΣΤΡΟ ΦΘ/ΔΑΣ ΤΚ: 35017

Κοπή Πίτας Συλλόγου Δικαστριωτών 2017

Την Κυριακή στις 29/1/2017 το μεσημέρι έγινε στην Αθήνα το ετήσιο αντάμωμα και η κοπή της πίτας των μελών του Συλλόγου μας που διαμένουν στην Αθήνα. Είχε μεγάλη επιτυχία.

Την Κυριακή 12/2/2017 το μεσημέρι έγινε στο Δίκαστρο η κοπή της πίτας των μελών που διαμένουν στη Λαμία και στο Δίκαστρο. Η προσέλευση ήταν μεγάλη, οι μεζέδες και το κρασί άφθονο, δεν άργησε να έρθει και το κέφι και έγινε ένα μεγάλο γλέντι, όπως άλλωστε ξέρουν να γλεντούν οι Δικαστριώτες. Και του χρόνου.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις

• Ο Τσιφτής Νικόλαος του Αθανασίου εγγονός του Ιωάννου και της Κυρούλας Πιλάλη και η Μακρή Σοφία του Γεωργίου απέκτησαν κορίτσι στις 6-11-16.

• Ο Καραγιάννης Θεοφάνης και η Ντίνα Γράββαλου του Αντρέα απέκτησαν το δεύτερο αγοράκι τους στις 11-11-16.

Να τους ζήσει!

Θάνατοι

• Στις 14-1-17 απεβίωσε η Κυρούλα Πιλάλη – Κόρδα ετών 89. Εψάλη και ετάφη στο Δίκαστρο.

• Στις 8-2-17 απεβίωσε η Ευανθία Κούκιου ετών 97 στην Αμερική.

• Στις 3-3-17 απεβίωσε ο Κατσαρής Ιωάννης του Κων/νου σύζυγος της Αμαλίας Λάμπου ετών 92. Εψάλη και ετάφη στο Περιβόλι Δομοκού.

• Στις 19-3-17 απεβίωσε ο Ανδρέας Βασιλάκης, σύζυγος της δασκάλας Μαρίας Καρφή, Αντιδήμαρχος Σάμου, ετών 72. Εψάλη και ετάφη στη Λέκκα Σάμου.

Θεράμια ουδ' ανηπιτήρια!

Εις μνήμην

• Η Καρφή Γεωργία προσέφερε εις μνήμην του συζύγου της Σεραφείμ 20€.

• Η Προβοπούλου – Πιλάλη Αρετή προσέφερε εις μνήμην της μητέρας της Κυρούλας και του Πατέρα της Ιωάννη 20€.

• Η Τζωρτζίνη Αλεξάνδρα προσέφερε εις μνήμην του συζύγου της Νικολάου 50€.

Ας είναι αιωνία τους η μνήμη.

**Το ΑΙΜΑ του Συλλόγου
ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ**

**SOS SOS SOS
ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ**

Για τη δική μας Τράπεζα αίματος

Δώστε όλοι αίμα

ΕΝΙΣΧΥΣΑΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟ & ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Ευαγγελία Τραγουδάρα	50€
Αμαλία Λάμπου Κατσαρή	20€
Καρφής Γεώργιος του Κων/νου	20€
Νικόλαος Γιαννακάκης Γρ.	20€
Αθάνασιος Καλογιάννης του Αγγέλου	20€
Βασίλης Παπαδημητρίου.....	30€
Καλότυχος Ηλιάς.....	20€
Κανελλόπουλος Δημήτρης	20€
Παπαστέφανος Αθανάσιος (χορηγός εφημερ.) ..	30€
Μπαρμπαρούση Ελένη	20€
Γεωργίου Παναγιώτης του Χρήστου	20€
Κόκκινος Νικόλαος	20€
Καλημέρη Ελένη	50€

Για το Μουσείο

Παπαδημητρίου Βασίλης	30
Πιλάλης Παύλος.....	20

Συγχαρητήρια επιστολή

Ο Ντίνος Γάκης και η Λουίζα Γάκη – Καρφή συγχαίρουν τον ανηψιό τους Ιατρό Ιωάννη Λεωνίδα Καρφή για την ανακήρυξή του σε Διδάκτωρα της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ευχόμαστε και σ' ανώτερα.

Επιτυχίες

• Ο Γεώργιος Α. Πιλάλης εισήχθει και φοιτά από Σεπτέμβριο 2016 στο ΤΕΙ Αθήνας, Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής.

Για συνδρομές – οικονομική ενίσχυση για το μουσείο

Εθνική τράπεζα Αρ. Λογαριασμού:

825/747841-02

IBAN: GR4201108250000082574784102

Τράπεζα Πειραιώς Αρ. Λογαριασμού:

6292 - 128468 - 148

IBAN: GR0801712920006292128468148

Αγαπητοί συγχωριανοί και φίλοι,

Συγχαρήστε μας για τυχόν ορθογραφικά και συντακτικά λάθη.

*Η Συντακτική επιτροπή
της εφημερίδος!*

Συνδρομές - Προσφορές

στους τραπεζικούς
Λογαριασμούς
του Συλλόγου
Απανταχού
Δικαστριωτών

Εθνικής Τράπεζας:

067/559811-79

IBAN:

GR26011006700000067
55981179

Eurobank πρώην Τ.Τ.:

0026.0740.1.1.

0101676583

IBAN:

GR33026074000001101
01676583

Τράπεζα Πειραιώς:

6292-010108-741

IBAN:

GR03017129200062920
10108741

Άρθρα - Κείμενα

Αγγελίες-Ανακοινώσεις

στο μέλος της Συντακτικής Επιτροπής:

Κων/νο Γ. Καρφή

Σιδ. Σταθμό Λιανοκλαδίου

T.K. 35100 ΛΑΜΙΑ

efimdikastro@gmail.com

Το Δίκαστρο

Τριμηνιαία ενημερωτική έκδοση
του Συλλόγου
του απανταχού Δικαστριωτών

ΚΩΔΙΚΟΣ: 6558

Εκδότης:

Σύλλογος Απανταχού

Δικαστριωτών

ΔΙΚΑΣΤΡΟ ΦΘ/ΔΑΣ - Τ.Κ.

35017

Υπεύθυνος Έκδοσης:

Κόρδας Α. Κωνσταντίνος

Πρόεδρος Συλλόγου

Απανταχού Δικαστριωτών

• Κιν.: 6976978440

Συντακτική Επιτροπή:

Γκιάλας Σταύρος 6973513170

Γεώργιος Ηλ. Ζημιανίτης

Λεωνίδα Ι. Καρφής 210 9343162

Κων. Γ. Καρφής 22310 62033 -

6974038172

Για τυχόν ανακριβείς, εσκαμμένες ή μη πληροφωριές δημοσιευμάτων ή για αντιδεολογική συμπεριφορά κλπ. την ευθύνη φέρει εξ ολοκλήρου ο συγγραφέας του άρθρου.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ

POPpress
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

ΑΦΟΙ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ο.ε.

ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ 55 ΛΑΜΙΑ

Τηλ.: 22310 34000 • FAX: 22310 43856

e-mail: papress@hotmail.com

“Τα άτομα υπακούουν στους δυνατούς, αλλά σέβονται μόνο τους δίκαιους”

Ραϋμόν Αρόν, Γάλλος φιλόσοφος, κοινωνιολόγος, δημοσιολόγος (1905-1983)

Αγαπητοί φίλοι και συγχωριανοί,

Αναμφίβολα, ορισμένες φράσεις-παραινέσεις-ευχές των γονιών μας παραμένουν βαθιά χαραγμένες μέσα μας και αποτελούν μέρος της ύπαρξής μας, φωτεινό οδηγό του αξιακού μας κώδικα και της πορείας μας στη ζωή.

Βαθεία χαραγμένα στη μνήμη μου είναι τα λόγια του πατέρα μου, Γεωργίου Α. Πιλάλη, «**ΝΑ ΕΙΣΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣ**» ενόψει της εισόδου μου στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων, το έτος 1979.

Στην **Πολιτεία του Πλάτωνα** αναφέρεται η δικαιοσύνη ως “η βάση για την ισορροπημένη ανάπτυξη του ανθρώπου, αλλά και της κοινωνίας γενικότερα ... είναι αυτή που φέρνει στο άτομο και στην κοινωνία γαλήνη και ομόνοια, ενώ η αδικία φέρνει διχόνοια, ζηλοφθονία και αντιπαλότητα”. Στα δέκα βιβλία του πλατωνικού διαλόγου όπου αναλύεται η φύση της δικαιοσύνης, της γνώσης και της δίκαιης ψυχής αναφέρεται ότι “ένας άνθρωπος είναι δίκαιος όταν δεν επιθυμεί και δεν παίρνει περισσότερα από όσα δικαιούται, όταν επιστρέφει τα οφειλόμενα ... η δικαιοσύνη είναι η μεγαλύτερη αρετή του ανθρώπου, είναι η αρετή της ψυχής”.

Ο **Αριστοτέλης** αναφέρει ότι “η δικαιοσύνη είναι δυναμική ηθική αρετή που ρυθμίζει τις υπόλοιπες αρετές και κυρίως διαμορφώνει το ήθος του ανθρώπου ... έχει προαιρετικό χαρακτήρα καθώς εξαρτάται από το ηθικό φρόνημα του ατόμου, αλλά έχει και υποχρεωτικό χαρακτήρα, ως πολιτική αρετή”.

Στην είσοδο του 2017, συνειδητοποιώντας τις μεγάλες **γεωπολιτικές εξελίξεις** που είναι μπροστά μας, ίσως τις μεγαλύτερες μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, το ερώτημα που τίθεται είναι: εάν αυτές θα μπορούσαν να εδραιωθούν δίκαια, ειρηνικά και προς όφελος της ανθρωπότητας;

Ο νέος Πρόεδρος των **ΗΠΑ**, Ντόναλντ Τραμπ, προτείνει την αλλαγή του πολιτικού προγράμματος “*πρώτα η Αμερική*”, προτάσσει “τον νόμο του ισχυρού” και ορίζει την Κίνα ως αντίπαλο, δίνοντας προτεραιότητα στην Ασία έναντι της Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής. Οι εμπορικές σχέσεις με την Γερμανία θα ρυθμίσουν την τελική συμπεριφορά των ΗΠΑ στα ευρωπαϊκά θέματα.

Η **Κίνα** ετοιμάζεται το φθινόπωρο για την προγραμματισμένη αλλαγή ηγεσίας. Στο επικείμενο συνέδριο του κομμουνιστικού κόμματος ο Πρόεδρος της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, Σι Τζινπίνγκ, θα επιδιώξει να επικυρώσει την θέση του στην ηγεσία για άλλη μια πενταετία.

Η **Ρωσία** караδοκεί για να εδραιώσει την επιρροή της, ενισχύοντας την συνεργασία της με την Κίνα, έναντι της Αμερικής. Ο Πρόεδρος της Ρωσικής Ομοσπονδίας, Βλαντίμιρ Πούτιν, επιθυμεί μια νέα συμφωνία τύπου Γιάλτας προς επικαιροποίηση των σφαιρών επιρροής και την ανάσταση του χαμένου μεγαλείου της ΕΣΣΔ.

Η οικονομική κρίση οδηγεί την **Ευρώπη** και σε πολιτική κρίση. Τα θεσμικά όργανα εμφανίζονται αδύναμα και εξαντλημένα και τα Κράτη-μέλη κινούνται σε διαφορετικές κατευθύνσεις και ταχύτητες. Η Ευρώπη ευρίσκεται μπροστά από τις κρίσιμες εκλογές σε **Γερμανία, Γαλλία, Ολλανδία** με κίνδυνο ανόδου των ακρο-δεξιών κομμάτων και την απόσχιση της **Βρετανίας**, που επέλεξε την έξοδο από την Ε.Ε. (BREXIT) λόγω συρρίκνωσης της δημόσιας στήριξης στο ελεύθερο εμπόριο και τα ανοικτά σύνορα στην ηπειρωτική Ευρώπη..

Η **Μέση Ανατολή** φλέγεται και οι μεταναστευτικές ροές προς την Ευρώπη αυξάνουν ανησυχητικά. Στο προσφυγικό παρατηρείται αδυναμία κοινού βηματισμού από τα μέλη της Ε.Ε. και επαναπατρισμός χιλιάδων Τζιχαντιστών στην Ευρώπη και Τουρκία.

Η **Βόρειος Κορέα** αναπτύσσει σημαντικά πυρηνικά και πυραυλικά προγράμματα και ετοιμάζεται για δοκιμή διηπειρωτικού βαλλιστικού βεληνεκούς, που δύναται να φθάσει τις δυτικές ακτές ΗΠΑ.

Στην **Αφρική** οι εκτοπισμένοι γύρω από την λίμνη Τσαντ (τετραεθνές ανάμεσα στο Τσαντ, Νιγηρία, Νίγηρα, Καμερούν) ανέρχονται σε 2,4 εκ., δεύτερη μεγαλύτερη ανθρωπιστική κρίση μετά την Συρία.

Η **Τουρκία** ευρίσκεται σε μεγάλη πολιτική αβεβαιότητα και οικονομική αστάθεια. Ο Πρόεδρος της, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, εφαρμόζει αλλεπάλληλες αλλαγές κατεύθυνσης που επιβάλει η προσωποπαγής εξουσία του και επιδιώκει την αλλαγή κυβερνητικής διακυβέρνησης με δημοψήφισμα τον Απρ 2017. Με το δημοψήφισμα επιδιώκει την έγκριση συνταγματικής μεταρρύθμισης, που θα προβλέπει την ουσιαστική μεταβίβαση της εκτελεστικής εξουσίας από τον πρωθυπουργό στον πρόεδρο και την εισαγωγή ενός προεδρικού συστήματος στη θέση του κοινοβουλευτικού συστήματος. Με αυτό ο “Σουλτάνος” Ερντογάν επιδιώκει να κυβερνά χωρίς τη διαμεσολά-

βηση του πρωθυπουργού και να παραμείνει στην Προεδρία μέχρι το 2029, συμπληρώνοντας 27 χρόνια συνολικά στην κυβερνητική εξουσία. Η Τουρκία προσεγγίζει τη Ρωσία λόγω των πρωτοβουλιών που έχει αυτή αναπτύξει στη Συρία έναντι της Αμερικής, με σκοπό την αποφυγή δημιουργίας του Κουρδικού Κράτους.

Στο **Κυπριακό**, ο κίνδυνος που ελλοχεύει είναι η προσάρτηση κατεχομένων από την Τουρκία, στη βάση της προηγούμενης προσάρτησης της Κριμαίας από τη Ρωσία. Φυσικά ευχόμαστε η λύση που θα δοθεί να είναι Ευρωπαϊκή. Οι διαφορές όμως παραμένουν στο εδαφικό, διακυβέρνηση και ασφάλεια και με μια Τουρκία που δεν θέλει με τίποτε να καταλάβει ότι η Κύπρος θα πρέπει να παραμείνει ανεξάρτητο κράτος της Ε.Ε., χωρίς προστάτες και εγγυητές. Τα ανταλλάγματα που θα ζητήσει από την διεθνή κοινότητα για την απεμπλοκή θα είναι σε τέτοιο βαθμό που δύσκολα θα ικανοποιηθεί. Επειδή οι τρεις εγγυήτριες δυνάμεις ευρίσκονται σε μεταβατική κατάσταση (Ελλάδα λόγω της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης, Βρετανία λόγω της υλοποίησης του Brexit και Τουρκία λόγω του πρόσφατου Πραξικοπήματος και της εμπλοκής της στον Πόλεμο της Συρίας και γενικότερα των πολιτικών επιδιώξεων του Ερντογάν) η πιο στέρεη επιλογή φαίνεται να είναι η παραμονή στο αγκυροβόλιο της Ε.Ε. με ή χωρίς λύση.

Όσον αφορά την **Ελλάδα**, βασιζόμαστε στην πολιτική και οικονομική στήριξη των Μεγάλων Δυνάμεων επειδή απουσιάζει ο ευφυής (αυτός που αντιλαμβάνεται), σώφρων (αυτός που γνωρίζει τι να πράττει) και τολμηρός (αυτός που θα προχωρήσει στις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις). Φυσικά, η Ιστορία διδάσκει ότι η λύση θα δοθεί και πάλι από τις Μεγάλες Δυνάμεις τη στιγμή εκείνη που η Χώρα μας θα αναλάβει το ρόλο εξυπηρέτησης των συμφερόντων τους (ενεργειακά / γεωπολιτικά / γεωστρατηγικά). Παράδειγμα αποτελεί το 1898 όπου, μετά την ήττα της Ελλάδος στον Ελληνο-οθωμανικό Πόλεμο (1897), συνομολογήθηκε δάνειο και υπεγράφη συνθήκη ειρήνης με την Οθωμανική Αυτοκρατορία και συστήθηκε Διεθνής Οικονομική Επιτροπή (παρόμοια της σημερινής Τρόικα) με επιβολή διεθνούς οικονομικού ελέγχου στα δημόσια οικονομικά και μερική κατάλυση της εθνικής μας κυριαρχίας, από τις έξι μεγάλες ευρωπαϊκές δυνάμεις της εποχής. Η Διεθνής Οικονομική Επιτροπή περιθωριοποιήθηκε με την εμπλοκή μας στους Βαλκανικούς Πολέμους και τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Επιπρόσθετα, έχουμε να αντιμετωπίσουμε την καθημερινή προκλητικότητα της Τουρκίας, ως μέρος της εξαγωγής των εσωτερικών προβλημάτων της και της επιδιωκόμενης αλλαγής της κυβερνητικής διακυβέρνησης από τον Ερντογάν.

Οι δυσκολίες που συναντώνται στην εφαρμογή της δικαιοσύνης είναι μεγάλες. Κατά τον **Πλάτωνα** “το κίνητρο της ανθρώπινης συμπεριφοράς είναι το πάθος της πλεονεξίας μαζί με τον εγωισμό για την απόκτηση περισσότερων αγαθών”. Αυτό το πάθος απαρτίζει τον πυρήνα των αντικοινωνικών τάσεων και συναισθημάτων, όπως ο φθόνος, ο ανταγωνισμός και η επιθετικότητα. Η πλεονεξία ταυτίζεται με την αδικία στον Πλάτωνα και στρέφει, με φυσική αναγκαιότητα τον άδικο, αλλά και τον δίκαιο στην απληστία. Η ίδια αντίληψη για την πλεονεξία διαπιστώνεται και στον **Θουκυδίδη**. Όταν μάλιστα η αδικία και η απληστία συνδυαστούν με τη δύναμη και την υπεροχή στον πολιτικό τομέα, τότε οδηγούν τον πολιτικό άνθρωπο στο δίκαιο του ισχυρού, αφού «το δίκαιον από της ίσης ανάγκης κρίνεται».

Παρ’ όλες τις δυσκολίες, η δικαιοσύνη θα πρέπει να αποτελεί το όραμα των ατόμων, των κοινωνιών, των Κρατών και γενικότερα των φωτισμένων συνειδητήσεων που θέλουν να οδηγήσουν το ανθρώπινο γένος στην ευδαιμονία. Είναι η τέλεια αρετή όπως την επικαλέσθηκαν ο Πλάτωνας και ο Αριστοτέλης και αποτελεί την οργανωτική αρχή και την απαραίτητη προϋπόθεση για την ύπαρξη των υπολοίπων ηθικών και πολιτικών αρετών.

Είναι σημαντικό η κατανόηση της έννοιας της ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ να καλλιεργείται στα παιδιά μας από το νεαρό της ηλικίας τους διότι, όπως υποστηρίχθηκε και από τους δύο φιλοσόφους, η δίκαιη συμπεριφορά είναι αποτέλεσμα “εθισμού” και έχει χαρακτηριστεί ως η μοναδική ανθρώπινη ικανότητα, που επιτρέπει την ομαλή συνεργασία και την ειρηνική συνύπαρξη.

Κων/νος Γ. Πιλάλης
Υποστράτηγος ε.α.

Πρόεδρος και Δνων Σύμβουλος ΕΑΣ (πρώην)
Σύμβουλος SSI Ltd.

Τα νέα του μουσείου μας!

Αναμόρφωση Νερόμυλου

Το Δ.Σ. του Ι. και Λ. Μουσείου Δικαστρου σας ενημερώνει ότι στα πλαίσια των πρωτοβουλιών που αναλάβαμε για δημιουργία προϋποθέσεων επισκεψιμότητας των αξιοθέατων χώρων του χωριού μας, με επίκεντρο το Μουσείο, προχωρήσαμε με τη σύμφωνη γνώμη του Πολιτιστικού μας Συλλόγου, στις παρακάτω ενέργειες:

Αναρτήσαμε, περιμετρικά, στον εσωτερικό χώρο του Νερόμυλου, αντιπροσωπευτικές, κορνιζοποιημένες εικόνες που παρουσιάζουν πώς γινόταν παλιά και πώς γίνεται σήμερα, όλη η διαδικασία των γεωργικών εργασιών από το όργωμα μέχρι το άλεσμα και την παρασκευή του ψωμιού.

Επίσης για κάθε φάση αυτής της διαδικασίας τοποθετήσαμε, ενδεικτικά, κάτω από τις αντίστοιχες εικόνες τα γεωργικά μηχανήματα και αντικείμενα που χρησιμοποιούνταν για την εκτέ-

λεση αυτών των εργασιών.

Σκοπός μας είναι, αφενός να κάνουμε τον Νερόμυλο περισσότερο ελκυστικό, αφετέρου να έχει κάθε επισκέπτης άμεση εικόνα και γνώση, ιδιαίτερα οι νέες γενιές, για τα στάδια, τον τρόπο και τον μόχθο που απαιτούνταν, για να παραχθεί το ιερότερο, καθημερινό, βρώσιμο αγαθό, το ψωμί.

Σας παραθέτουμε κάποιες φωτογραφίες, με τις παρεμβάσεις που κάναμε και σας καλούμε, δοθείσης ευκαιρίας, να επισκεφτείτε τον Νερόμυλό μας, ο οποίος αποκτά έτσι μουσειακή και εκπαιδευτική οντότητα.

Για το Δ.Σ. του Ι. και Λ. Μουσείου Δικαστρου
ο πρόεδρος
Γκιόλας Χρήστος

Εκπαιδευτικές, επιμορφωτικές επισκέψεις ...

Ευχαριστούμε εγκάρδια τον κ. Ευθύμιο Γκούμα Δ/ντή Α/θμιας Εκπ/σης Φθιώτιδας, καθώς και τον κ. Σταυρόπουλο Γεώργιο και την κ. Πολυξένη (Τζένη) Παπαγιαννοπούλου, υπεύθυνους εκπαιδευτικών και περιβαλλοντικών προγραμμάτων Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης αντίστοιχα, για την αποδοχή, έγκριση και κοινοποίηση του διαφημιστικού μας υλικού, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, στα σχολεία ευθύνης τους.

Προσβλέπουμε δε, σε περαιτέρω συνεργασία, δράσεις και δραστηριότητες, ενταγμένες μέσα σε εκπαιδευτικά προγράμματα, με σκοπό τη βιωματική προσέγγιση και πρόσκτηση περιβαλλοντικών, ιστορικών και λαογραφικών γνώσεων, από μαθητές που θα επισκεφτούν το χωριό μας και τους εκπαιδευτικού χαρακτήρα χώρους του.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΣΤΕΤΩΝ

Καρανίκας
Γιάννης

ΤΗΛ. : 22310 / 45163 • ΚΙΝΗΤΟ: 6948759519 • ΛΑΜΙΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

Εργολάβος ιδιωτικών & δημοσίων έργων
Χωματουργικές εργασίες

Αγ. Γεώργιος
Τυμφρηστού

Κιν. 6977902046
Τηλ. 22310 51898

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Σ. ΠΑΠΑΣΤΕΦΑΝΟΣ

Χειρουργός Οδοντίατρος D.D.S.

Συνεργό μέλος Ελληνικής Περιοδοντολογικής Εταιρείας

Χαντζοπούλου 4
Λαμία 35131
2231-026126

Δημοκρατίας 61
Δομοκός 35010
2232-300500

κιν.:6932-980311 email:nasospapastefanos@hotmail.com

ΚΑΘΑΡΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΟΣΤΟΡΙΖΟΥ

...Η λύση στην καθαριότητα!

ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ - ΤΑΠΗΤΟΚΑΘΑΡΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΕΙΔΩΝ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΠΑΝΟΥΡΓΙΑ 12, ΤΗΛ: 22310 50300
www.kostorizos.gr | kostorizos@gmail.com

ΕΜΠΟΡΙΟ - SERVICE ΕΛΑΣΤΙΚΩΝ

ΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Β. ΝΙΚΟΣ

8^ο χιλ.
ΛΑΜΙΑΣ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ
ΛΑΜΙΑ 35100

ΤΗΛ: 2231061035
FAX: 22310 62155

φαρμακείο

Ελισάβετ Λαδοπούλου & ΣΙΑ ΟΕ

Αγ. Γεώργιος Φθιώτιδας
Τηλ/fax. 22360 31316

Μουσείο Δικάστρου: Ένα...εργοτάξιο εν ενεργεία!

Λίγα χρόνια πριν και με γνώμονα την αγάπη μου για τον ελληνικό πολιτισμό, δέχτηκα με μεγάλη χαρά να συμμετάσχω στην συλλογική προσπάθεια των κατοίκων του Δικάστρου να διασωθεί ο εξαιρετικής σημασίας τοπικός πολιτιστικός πλούτος.

Με πρωτεργάτη και οδηγό της προσπάθειας αυτής τον αείμνηστο δάσκαλο κ. Σωτηρόπουλο Νικόλαο, συλλέχθηκαν από την περιοχή του Δικάστρου αντικείμενα διαφόρων χρήσεων και ανάλογης σημασίας, τα οποία και μαρτυρούν τις ποικίλες πτυχές της καθημερινότητας σε ετούτο τον τόπο, καλύπτοντας ένα ευρύ χρονολογικό φάσμα. Όλα τοποθετήθηκαν στις αίθουσες του ανακαινισμένου πέτρινου Δημοτικού Σχολείου, όπου και εμπλουτίζονται αρκετά συχνά, καθιστώντας την είσοδο κάποιου στον εν λόγω χώρο απλά μαγευτική.

Ως αρχαιολόγος κλήθηκα να «τακτοποιήσω» την πληθώρα των αντικειμένων. Με αφορμή λοιπόν αυτό, θεώρησα σημαντικό να ενημερώσω κατά το δυνατόν πληρέστερα τους απανταχού Δικαστριώτες ποια η δική μου αρωγή.

Αρχικά η «τακτοποίηση» των αντικειμένων αφορά στην πλήρη καταγραφή τους. Με τον όρο «πλήρης καταγραφή» εννοείται για το καθένα ξεχωριστά: η φωτογραφική του αποτύπωση, η καταγραφή του και η απόδοση σε αυτό ορισμένου κωδικού, η μέτρησή του (μήκος, πλάτος, ύψος), η αναλυτική περιγραφή του καθώς και ο τρόπος απόκτησής του (π.χ. δωρεά). Όλη η διαδικασία αυτή σε ψηφιακό αρχείο, το οποίο και παραμένει στη διακαιοδοσία του Δ. Σ. του Μουσείου.

Στη συνέχεια και μετά την ολοκλήρωση της εν λόγω διαδικασίας, μεταβαίνουμε στη διαδικασία επιλογής αντικειμένων προς έκθεση. Τα αντικείμενα που θα εκτεθούν θα αποτελούν και το πιο αντιπροσωπευτικό δείγμα της συλλογής, προς αποφυγή της συσσώρευσης ομοειδών αντικειμένων της ίδιας χρήσης που θα συντελέσει στην ελλιπή προσφορά γνώσης στον επισκέπτη. Σημαντική, στο συγκεκριμένο στάδιο αποτελεί η βοήθεια του συντηρητή. Ο συντηρητής είναι εκείνος που με τις γνώσεις του διερευνά την έκταση της φθοράς των αντικειμένων και αποφασίζει για τις μεθόδους της συντήρησης ή/και αποκατάστασής τους, κατά συνέπεια και της έκθεσής τους. Στην προκειμένη περίπτωση του Μουσείου Δικάστρου, ο συντηρητής που πρόθυμα ανέλαβε την ιδιαίτερη αυτή εκτίμηση, είναι ο κ. Μαφρέδας Θωμάς, εξαιρετος επαγγελματίας, με έτη εμπειρίας στο βιογραφικό του.

Τέλος, στη διαδικασία ολοκλήρωσης του εγχειρήματος σημαντικό ρόλο παίζει η ανάπτυξη του ήδη υπάρχοντα χώρου, όπου και θα στεγάσει, θα αναδείξει και θα ασφαλίσει την σπουδαία αυτή έκθεση. Πολύτιμη στο στάδιο αυτό η βοήθεια του ειδικού, αρχιτέκτονα μηχανικού κ. Θεοχάρη Δημήτρη, όπου με την εμπειρία και τις γνώσεις του ανάλαβε το κομμάτι της διαμόρφωσης του εκθεσιακού χώρου –εσωτερικά και εξωτερικά- παρέχοντας ουσιαστικά τη δυνατότητα αξιοποίησης και ανάδειξης τόσο του κτιρίου, όσο και της ίδιας της έκθεσης.

Οι εργασίες ανάδειξης του Μουσείου συνεχίζονται αδιάκοπα, ξεπερνώντας πρακτικές ή γραφειοκρατικές δυσκολίες, με την αμέριστη βοήθεια τόσο του Δ.Σ. όσο και όλων των Δικαστριωτών. Η αγάπη τους, εξάλλου, για τον τόπο και την δική τους ιστορία αποτελεί και την κινητήριο δύναμη για τη συνέχιση των εργασιών, ώστε σύντομα ο χώρος του Μουσείου να αποκτήσει νέα μορφή και να αποτελέσει σημείο αναφοράς για τον τόπο μας.

Συλεούνη Κωνσταντίνα

Αρχαιολόγος-

MSc Διαχείρισης Μονάδων Πολιτισμού.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ - ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
Architecture MArch

Διόστου 34 - Α' όροφος - 106 80 ΑΘΗΝΑ
τηλ. 210 3607700, κιν. 6976717984, E-mail: p.demetre.t@gmail.com

Προσφορά αντικειμένων και ευχαριστήριες ανακοινώσεις

Υπενθυμίζουμε, αναδημοσιεύοντας, την ανακοίνωση που σας είχαμε γνωστοποιήσει στην προηγούμενη έκδοση της εφημερίδας μας, με θέμα την προσφορά στο Μουσείο μας αντικειμένων με ιστορική και λαογραφική αξία.

Σας ενημερώνουμε ότι ήδη ανταποκρίθηκαν στην έκκλησή μας αυτή ο κ. Παναγιώτης Γ. Καρακώστας, που μας προσέφερε ένα ξυλάετρο και μια σβάρνα, και ο κ. Δημήτριος Νιώρας ένα σιδερένιο αλέτρι. Τα αντικείμενα αυτά τοποθετήθηκαν στον Νερόμυλο, εξυπηρετώντας τον σκοπό της μουσειακής διάστασης που δώσαμε σ' αυτόν. Επίσης η κ. Βασιλική Δ. Καραϊσκού μας προσέφερε δύο υφαντές γυναικείες φορεσιές, δύο ποδιές, ένα πλεκτό σάλι και ένα ζευγάρι τσαρούχια δερμάτινα, που θα τοποθετηθούν στο Μουσείο μας.

Τους ευχαριστούμε θερμότατα !

Ελπίζουμε και ευχόμαστε το παράδειγμά τους, να βρει κι άλλους μιμητές.

Αναδημοσίευση ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Το Δ.Σ. του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου Δικάστρου καλεί τους συγχωριανούς μας και τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής του Τυμφορηστού, εάν έχουν στην κατοχή τους παλιά αντικείμενα με ιστορική ή λαογραφική αξία τα οποία δε χρησιμοποιούν ή δε χρειάζονται και να κρίνουν ότι θα ήταν προτιμότερο απ' το να φθείρονται και να παραμένουν στην αφάνεια, να διασωθούν και να προβληθούν, να τα προσφέρουν στο Μουσείο μας.

Μια τέτοια προσφορά είναι πράξη ευθύνης, χαράς και ηθικής ικανοποίησης, γιατί βοηθάει στη διαφύλαξη, διατήρηση και διάσωση της πολιτισμικής μας παράδοσης και κληρονομιάς.

Όποιος έχει διάθεση προσφοράς, ας επικοινωνήσει μαζί μας στα παρακάτω τηλέφωνα και αφού γίνει η αξιολόγηση των αντικειμένων από την υπεύθυνη κοσμήτορα του Μουσείου μας, να τα εντάξουμε, με τις προβλεπόμενες διαδικασίες, ανάμεσα στα εκθέματά μας.

Γκιόλας Χρήστος: 6976957360, Συλεούνη Κων/να: 6936885026, Γιαννακόπουλος Γεώργιος: 6972239109

**ΑΡΤΟΠΟΙΪΑ
ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗ**
Αντωνόπουλος
Γιάννης

ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Κραββαρίτου 22
Λαμία Τηλ. 22310 22105
Πλατεία Πάρκου 19
Λαμία Τηλ. 22310 51091
Συελιάς 6 Ν. Μαγνησία
Λαμία Τηλ. 22310 31434
Καθίστα & Αρμενιστών, Λαμία
Τηλ. 22310 51210

ΠΡΑΤΗΡΙΟ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ
ΓΚΙΚΑΣ

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ
ΚΑΥΣΟΕΥΛΑ - ΚΑΡΒΟΥΝΑ

ΚΙΝ.: 6979330092 - 6970120280

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ
ΛΟΥΚΑΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ

“ΤΣΩΝΟΣ”®

ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΘ/ΔΑΣ • Τ.Κ. 35 017
Τηλ. 22360 31221 & 22360 31000 • Κιν. 6974 106567

Ξενώνας - Καφέ
ΛΙΡΙΟ

Π. Μπακογιάννη 25
35011 Μακρακώμη, Φθιώτιδας
Τηλ.: 22360 24144
Φαξ.: 22360 24184
Web Site: www.lirio.gr
E-mail: info@lirio.gr

σαμαράς
Χρώματα - Εργαλεία

samaraschroma@gmail.com
Λ. Καλυβίων 37, τ. 22310 47124 - 27327

παραδοσιακό καφενείο
Η ΖΗΜΙΑΝΗ
ταβέρνα

Δίκαστρο
Αργυρώ Κυριακάκη, Τηλ.: 22360 31297, 6974 564284

Η ομογενής της Αμερικής Ευανθία Κων/νου Κούκιου-Φωτίου 1920-2017

Η Ευανθία Κούκιου γεννήθηκε στο Δίκαστρο το 1920 και ήταν το πρώτο παιδί του Κων/νου και της Αγγλαίας Κούκιου. Τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο Δικαστρου και έλαβε ελληνική και χριστιανική παιδεία, αρχές, αξίες και γνώσεις, από το δάσκαλο παπα-Γρηγόρη Παπαδημητρίου. Το 1949, με πρόσκληση των θείων της Δημητρίου και Σεραφείμ Κούκιου μετανάστευσε, μέσω του Καναδά, στην Αμερική και έζησε στην Πολιτεία Michigan.

Παντρεύτηκε στην Αμερική τον ομογενή Δημήτριο Φωτίου και απέκτησαν τρία παιδιά, τον Θεμιστοκλή, τον Κων/νο και τον Παναγιώτη, τα οποία σπούδασαν και είναι σήμερα επιστήμονες ομογενείς, δεύτερης γενιάς. Δημιούργησε μια εξαιρετική Ελληνο-Αμερικανική οικογένεια, με κυρίαρχα στοιχεία, την πίστη στις διδαχές της Ορθοδοξίας, την πνευματική και επαγγελματική πρόοδο των παιδιών και την τήρηση του ελληνικού πολιτιστικού τρόπου ζωής.

Είναι από τους ομογενείς Δικαστριώτες της Αμερικής οι οποίοι δεν ξέχασαν τον τόπο της γέννησής τους. Βοήθησε, στα δυσχερή για το Δίκαστρο χρόνια, οικονομικά τους συγγενείς της και τους έχοντας ανάγκη συγχωριανούς της. Ενδιαφέρθηκε για τα κοινοτικά και εκκλησιαστικά ζητήματα του χωριού και με την βοήθειά της ανακαινίστηκαν και αγιογραφήθηκαν οι Εκκλησίες του Αγίου Σεραφείμ στο Κοτρόνι και του Αγίου Γεωργίου..

Τον Αύγουστο του 2000 ο Σύλλογος των απανταχού Δικαστριωτών, τιμώντας τους ομογενείς Δικαστριώτες της Αμερικής, δεύτερης και τρίτης γενιάς, οι οποίοι ζουν, εργάζονται και δημιουργούν στις πολιτείες των Η.Π.Α., τίμησε την Ευανθία Κούκιου ως μια Δικαστριώτισσα ομογενή της Αμερικής, πρώτης γενιάς, η οποία δημιούργησε οικογένεια, απόκτησε περιουσία, σπούδασε τα παιδιά της, τηρεί τα ήθη, τα έθιμα και την παράδοση του Δικαστρου και ενδιαφέρεται για τον τόπο της και για την Ελλάδα.

Για τη ζωή των ομογενών στην Αμερική η

Ευανθία Κούκιου, με υπερηφάνεια, είπε:

«Την Κυριακή πηγαίνουμε όλοι, παιδιά και ηλικιωμένοι, στην Εκκλησία και εκεί ανταμώνουμε όλοι οι ομογενείς., Όταν τελειώνει η Εκκλησία καθόμαστε στην αυλή της, κουβεντιάζουμε, πίνουμε καφέ και είμαστε όλοι σαν μια οικογένεια. Τηρούμε όλα τα έθιμα στους γάμους και στα βαφτίσια των παιδιών μας. Γιορτάζουμε όλες τις γιορτές. Τα τελευταία χρόνια σταματήσαμε να κάνουμε επισκέψεις στα σπίτια και γιορτάζουμε όλοι μαζί στο χώλ της Εκκλησίας.

Οι πρώτοι που πήγαν στην Αμερική δεν είχαν Εκκλησία. Είχαν νοικοιασμένο ένα σπίτι και την κουζίνα του την είχαν για Ιερό. Μετά αγοράσαμε μια Εκκλησία από τους Εβραίους, την μετατρέψαμε και ήταν στο όνομα της Αγίας Τριάδας. Η Εκκλησία αυτή ήταν παλιά και δεν ήταν καλή γι' αυτό φτιάξαμε καινούρια αυτή που έχουμε τώρα.

Η Εκκλησία μας έχει αίθουσα για το ελληνικό σχολείο, αίθουσα για τις συγκεντρώσεις της ΑΗΕΡΑ και αίθουσα για το φιλόπρωχο. Ο παπάς είναι Έλληνας από τους γεννημένους στην Αμερική, στην παροικία μας. Τον παπά τον πληρώνουμε εμείς. Κάνουμε στα σπίτια μας αγιασμούς και τον Αύγουστο κάνουμε κάθε βράδυ παράκληση. Θέλουμε να βαστήξουμε όλα τα παλιά ήθη και έθιμά της πατρίδας μας.

Σαν Έλληνες γονείς προσπαθούμε να παντρέψουμε τα παιδιά μας με Έλληνες. Τα παντρεύουμε στην Εκκλησία μας και αν κανένα είναι άλλης θρησκείας γίνεται, αν το θελήσει, ορθόδοξος Χριστιανός. Παίρνουμε την εφημερίδα της Αρχιεπισκοπής, τον «Ορθόδοξο Παρατηρητή».

Τα παιδιά μας μαθαίνουν ελληνικά στο ελληνικό σχολείο της παροικίας. Ο δάσκαλος πληρώνεται από εμάς. Τα παιδιά μας δεύτερης και τρίτης γενιάς έχουν σπουδάσει και είναι επιστήμονες, δικηγόροι, γιατροί, τραπεζικοί, μηχανικοί, επιχειρηματίες, κλπ».

*Καλή ανάπαυση, Ευανθία,
εν σκηναίς δικαίων.
Λεωνίδας Ιωάννου Καρφής*

Ανδρέας Κων/νου Βασιλάκης (1945-2017)

Ο Ανδρέας Βασιλάκης γεννήθηκε στην Λέκκα Σάμου. Σπούδασε στην Ιερατική Σχολή Λαμίας και στις Σχολές των ΕΛ-ΤΑ. Εργάστηκε ως υπάλληλος στα ΕΛ-ΤΑ και διετέλεσε Προϊστάμενος Γραφείου ΕΛ-ΤΑ Μαραθοκάμπου Σάμου, από όπου και συνταξιοδοτήθηκε.

Στις Δημοτικές εκλογές του 2015 εκλέχτηκε Δημοτικός Σύμβουλος του Δήμου Σάμου και αμέσως ανέλαβε καθήκοντα Αντιδημάρχου της Δημοτικής Ενότητας Μαραθοκάμπου.

Διακρίθηκε για την εργατικότητα, την εντιμότητα και την πιστή εκτέλεση των καθηκόντων του, τόσο ως υπάλληλος των ΕΛ-ΤΑ., όσο και ως Αντιδήμαρχος Μαραθοκάμπου.

Απολάμβανε της εκτίμησης των συναδέλφων του στα ΕΛ-ΤΑ και της προτίμησης των κατοίκων της Σάμου, οι οποίοι και τον εξέλεξαν Δημοτικό Σύμβουλο πλειοψηφίας του Δήμου Σάμου.

Εκτιμώντας τα άριστα διοικητικά προσόντα του ο Δήμαρχος Σάμου του ανέθεσε το 2015 το δημοτικό αξίωμα του Αντιδημάρχου.

Παντρεύτηκε την δασκάλα Μαρία Ιωάννου Καρφή και απέκτησαν δύο παιδιά, τον Κων/νο και την Ελένη.

Στις 19 Μαρτίου 2017 απήλθε της επίγειας ζωής, αφήνοντας μνήμη εξαιρετικού Δημοσίου Υπαλλήλου και Δημοτικού άρχοντα.

*Καλή ανάπαυση, Ανδρέα,
εν σκηναίς δικαίων.
Λεωνίδας Ιωάννου Καρφής*

Αναλαμπές

Στο όνειρό μου απόψε έγινα παιδάκι,
με παντελονάκι τρύπιο, ούτε που με νοιάζει,
τρέχω μες τους δρόμους κι όλο κάνω χάζι,
το ντουινιά τον ψεύτη, που όλο πίκρα βγάζει.

Παίζω με τους φίλους, στις αλάνες παλι,
κάναμε αταξία, κάποιος μας μαλώνει
κρυβόμαστε στο φράχτη, με φόβο και λαχτάρα,
βγήκαμε στο δρόμο με κλεμμένα φρούτα.

Μένω τελευταίος, έρχεται απ' αντίκρι
μα γειτονοπούλα, παιδική μου φίλη
με κοντή φουστίτσα, σκίρτησε η καρδιά μου,
της χάρισα τα φρούτα κι είπα μ'αγαπάει.

Είμαι μαγεμένος, έγινε η μορφή μου
σα την παπαρούνα, κελαηδούν στ' αυτιά μου
της άνοιξης τ'αηδόνια, μου γελούν
τα δέντρα, γιασεμά και κρίνα τώρα ευωδιάζουν.

Μα ξυπνώ και βλέπω, τη γυμνή αλήθεια
στ' άσπρα τα μαλλιά μου, στα χοντρά γυαλιά μου,
πέρασαν τα χρόνια σαν τα χελιδόνια
δίπλα μου τώρα στέκει κάποια νοσοκόμα
μου είπε πως είχα πέσει, από χθες σε κόμα..

Γιάννης Τσίτσος

Οι πρώτοι μενεξέδες

Οι πρώτοι μενεξέδες σεμνοί και ντροπαλοί
φανήκανε και πάλι
σαν όμορφης κοπέλας παρθενικό φιλί
που το 'δωσε και σκύβει με τρόπο το κεφάλι
σαν γνώριμο παλιό μας, σαν φίλοι μας στενοί
Οι πρώτοι μενεξέδες οι Φθινοπωρινοί.

Σ' ελάχιστα μικρούλια, δεμένα μπουκετάκια
δεν έχουσε του ρόδου τη φλογερή θωριά
είναι του ανθοπωλείου τα πονηρά ματάκια
που φαίνονται αθώα κι ας έχουν πονηριά.
Σαν ψεύτικοι ποζάρουν λες κι είναι από πανί
οι πρώτοι μενεξέδες οι Φθινοπωρινοί.

Τους είδαμε κι αμέσως μας τράβηξε σιμά τους
Το χρώμα το μαβί
και νοιώσαμε και πάλι τ' αξέχαστο αρωμά τους
που ίχνη λες και αφήνει απ' όπου κι αν διαβεί
Κι έτσι μας ήρθε τότε ιδέα της στιγμής
τους πρώτους μενεξέδες, να τους χαρούμε εμείς.

Και πήραμε στο χέρι το μπουκετάκι εκείνο
και κάποιος μενεξές μας είπε:

Για μυρίστε το άρωμα που δίνω,
μπορεί να σας το δώσει ολόκληρος μπαξές;
Και εμείς ήταν αλήθεια: Όχι του είπαμε, όχι
προνόμιο τ' άρωμά του ο μενεξές θα το 'χει.

Κι ο μενεξές που θέλει το φόρτε του να βάλει
μόνο για να περάσει λογιών λογιών λουλούδια,
σιγά σιγά μας είπε: - Σαν έρθει καρναβάλι
ποιός πάλι θα γλεντίσει με κέφι και τραγούδια
και της γλυκιάς κοπέλας κάποιες ματιές λοξές
ποιός πρώτος θα τις νοιώσει; μονάχα ο μενεξές.

Είναι σεμνοί στ' αλήθεια μα στου χορού τη ζάλη
μεθούν κι αυτοί συνήθως
είναι καρφιτωμένοι σ' ολόθερμη αγγάλη
μ' από την πονηριά τους... γλυστράν μες στο στήθος.

Και τότε αργοπεθαίνουν... ζωή δεν έχουν άλλη
η άνοιξη μυρίζει μετά το καρναβάλι
θα βγουν οι ανεμώνες
Και βασιλεύουν μόνες
Και μενεξές θα 'ρθουν Φθινόπωρο και πάλι.

Τάσος Μανώλης

Ο ΑΓΙΟΣ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΗΣ

Γράφει: Γιώργος Ζούγρος

Δάσκαλος

Κατάκορφα στο λόφο είναι χτισμένο ένα μικρό ταπεινό ξωκλήσι. Σε τέτοια ξωκλήσια νομίζεις ότι κατοικεί ο Θεός. Και γύρω του χιλιάδες δέντρα, πουνάρες, γκορτσιές, βελανιδιές και πλατάνια να κρατούν δροσιά στον άγιο, όλο το καλοκαίρι. Στα πόδια του τροῦρω βρύσες με τρεχούμενα νερά, για να ποτίζει ο άγιος τ' άσπρο το αλόγο του. Νερομάνες βρύσες που ξεδίψαγαν όλα τα κοπάδια του χωριού. Τα μεσημέρια κατέβαιναν απ' το διασέλο, σουρτάρα τα διψασμένα κοπάδια και ρίχνονταν λαίμαργα στο νερό για να σβήσουν τη δίψα τους. Και παραπέρα γυναίκες να πλένουν, να λευκαίνουν τα σκουτιά.

**«Για μάζε Αγγέλω μ' το πανί, πάψε και το κοπάνι,
να πιουν τα πρόβατα νερό, να παίξουν τα ζυγούρια...»**

Τ' απογεύματα αράδιαζαν εδώ γυναίκες και κορίτσια, για να πάρουν νερό, ζαλωμένες τις ξύλινες βαρέλες. Συναντιόνταν στη βρύση και χασομέραγε η μια την άλλη με τα χωρατά και την κουβέντα. Πρόσωπα γελαστά, ροδοκόκκινα, γεμάτα ζωντάνια και καλοσύνη. Την Άνοιξη που γιόρταζε ο άγιος, το δροσερό Απρίλη, ζωντάνευε ο λόφος.

**«Πανηγυράκι γένονταν, ψηλά στον Αη-Γιώργη
το πανηγύρι ήταν πολύ κι ο τόπος ήταν λίγος.
Κρατάει ο δράκος το νερό, διψάει το πανηγύρι.
Αμόλα δράκε το νερό, να πιεί το πανηγύρι...»**

Ο Αη-Γιώργης σκότωσε το δράκο που κράταγε το νερό και δίψαγαν τα σπαρτά και τα ζώα και σήμερα τιμάται όπως του αξίζει, απ' τους απλούς ανθρώπους της υπαίθρου.

**«Άγιε μ' Αη-Γιώργη αφέντη μου και ψαροκαβαλάρη
αρματωμένη με σπαθί και με χρυσό κοντάρι»**

Μετά τη λειτουργία, εκεί στο ξέφωτο οι νέοι έκαναν αγωνίσματα. Πηδούσαν, έριχναν το λιθάρι-έθιμα που κρατούσαν απ' τον καιρό της κλεφτουριάς. Ύστερα έπιαναν το τραγούδι και το χορό. Κανένας άλλος άγιος δε δέθηκε τόσο με τη ζωή τους και την καρδιά τους, όσο ο Αη-Γιωργάκος, όπως τον έλεγαν χαϊδευτικά.

Οι χωριανοί προστάτευαν το δάσος του Αη-Γιώργη, κανείς δεν έκοψε ποτέ ξύλα από δω, ούτε κλαρί. Κι όσες φορές έφτανε πυρκαγιά ως εδώ, ολόκληρο το χωριό έμπαινε μπροστά με τις κλάρες και κάπως γινόταν κι η φωτιά έσβηνε. Ποτέ δεν κήκε το δάσος του Αη-Γιώργη.

Ακόμη και οι Τούρκοι σέβονταν τον Αη-Γιώργη. Ένας Τούρκος, λέει η παράδοση, έκοβε ξύλα με το τσεκούρι του, στους πρόποδες των Με-

τεώρων, κάτω απ' τη σκίτη τ' Αη-Γιώργη και τραυματίστηκε βαριά. Η γυναίκα του έβγαλε τη μουσουλμάνικη μαντίλα της και την αφιέρωσε στον άγιο για να γιάνει τον άντρα της. Από τότε η σκίτη ονομάστηκε τ' Αη-Γιώργη του Μαντιλά. Κάθε χρόνο, τη δεύτερη μέρα του Πάσχα, έρχονται εδώ αναρριχητές απ' όλη την Ελλάδα, σκαρφαλώνουν στο βράχο, κρεμάνε καινούργια μαντίλια και παίρνουν τα παλιά για φυλαχτά. Στα πριγκιπωνήσια της Πόλης, στην Πρίγκιπο συγκεκριμένα, υπάρχει η εκκλησία τ' Αη-Γιώργη του Κουδουνά. Χριστιανοί και μουσουλμάνοι συρρέουν στη γιορτή του, στις 23 Απριλίου, για να προσκυνήσουν. Ακόμα και στο Καπαλί τσαρτσό οι Τούρκοι μαγαζάτορες φωνάζουν στους Έλληνες τουρίστες... Γιώργο!...Μαρία!

Στο δάσος τ' Αη-Γιώργη πέρασαν ανέμελα τα παιδικά τους χρόνια γενιές και γενιές, «μικροί ροβινσώνες». Κι εκεί στα πλατάνια της θερμασόβρυστη, στις αιωνόβιες βελανιδιές, νομίζεις ακόμα και σήμερα θα δεις τις Δρυάδες, να ξεπετιώνται απ' τις κουφάλες των δέντρων και να χάνονται μέσα στο δάσος. Το θρόισμα των φύλλων κι ο ήχος του νερού στο γκιόλι εξάπτουν και συνεπαίρνουν περισσότερο τη φαντασία μας. Σ' αυτά τα δέντρα στάλιζαν μικρά και μεγάλα κοπάδια. Ο κουρνιαχτός που σήκωναν σαν σκάριζαν έχει κατακάτσει προ πολλού, όμως η γεύση απ' το πρατόγαλο και το ξυνόγαλο παραμένει ακόμα στα χείλη μας. Αυτή είναι η πυτιά μας.

Οι γενιές Μπότσαρη και κουτσο-Νίκα

του Λεωνίδα Ιωάννου Καρφή
Αντιστρατήγου ε.α.

Η Πόλη-ακρόπολη και το κάστρο «Κουτσονίκα»

Η τοποθεσία, με την τοπωνυμία «κάστρο κουτσο-Νίκα», που βρίσκεται νότια του Δικαστρου, συνδέει δυο μεγάλες γενιές αγωνιστών της περιόδου της Τουρκοκρατίας και της Επανάστασης του 1821. Την μεγάλη γενιά των Μπότσαρη και την μεγάλη γενιά των Κουτσονίκα.

Στο κάστρο αυτό δώθηκε η τοπωνυμία, προς τιμήν του αγωνιστή κουτσο-Νίκα, κατά τις επιδρομές των Τούρκων τα έτη 1774 και 1794.

Υπήρχε, στην τοποθεσία, από την Μεσο-Ελλαδική περίοδο, αρχαία πόλη-ακρόπολη των Δολόπων, κάστρο των Ρωμαίων Οροφυλάκων και των Βυζαντινών Ακριτών και ήταν τόπος οχύρωσης των κατοίκων Τυμφρηστού κατά την Τουρκοκρατία.

Σήμερα διασώζονται «λείψανα οχυρώσεων, ελληνιστικής περιόδου».

Οι επιδρομές των Τούρκων και οι μετακινήσεις αγωνιστών

Οι κάτοικοι περιοχής Τυμφρηστού, όπως αναφέρει ο Δ. Αινιάν, κατά την Τουρκοκρατία «πολλάκις επολέμησαν τους Τούρκους και τους απεδίωξαν εκ της πατρίδος των». Οι κυριότεροι πόλεμοι επισυνέβησαν τα έτη 1774 και 1794, όταν οι Τούρκοι εξαπέλυσαν, κατά κύματα, μεγάλες επιδρομές για την εξόντωση των επαναστατημένων Ελλήνων (επαναστάσεις Διονυσίου και Ορλώφ), οι οποίοι είχαν καταφύγει στην περιοχή Τυμφρηστού-Αγράφων.

Η επιδρομή του 1774, παρά την σφοδρότητά της, αντιμετώπιστηκε από τους κατοίκους Τυμφρηστού, οι οποίοι αντιστάθηκαν στις οχυρώσεις των κάστρων τους. Το 1794, όπως αναφέρει ο Κασομούλης στα Απομνημονεύματά του «οι Τούρκοι επέδραμον, φέροντες πύρ και σιδηρον και σκοινί και παλούκι», κατέσφαξαν και παλούκωσαν τους κατοίκους, λεηλάτησαν και πυρπόλησαν σπίτια και Εκκλησίες και ερήμωσαν τα χωριά.

Μερικές γενιές αγωνιστών περιοχής Τυμφρηστού, για να αποφύγουν την σφαγή και την εξόντωσή τους, μετακινήθηκαν το 1794 με επικεφαλής τον αγωνιστή Κουτσονίκα προς τις ασφαλείς περιοχές του Σουλίου, όπου εντάχθηκαν στους Σουλιώτες αγωνιστές.

Η ηρωική έξοδος από τη Μονή Σέλτσου

Το 1803 ο Αλή Πασάς, για να απαλλαγεί από τους ανυπότακτους Σουλιώτες, πολιορκήσε στενά το Σούλι και εξανάγκασε τους Σουλιώτες να συνθηκολογήσουν στις 12 Δεκεμβρίου του 1803 και να υποχρεωθούν να εκκενώσουν τα χωριά τους.

Στις 16 Δεκεμβρίου οι Σουλιώτες χωρίστηκαν σε τρεις φάλαγγες και εγκατέλειψαν το Σούλι. Η πρώτη φάλαγγα υπό τον Φώτο Τζαβέλα διαπεραιώθηκε στην Κέρκυρα, η δεύτερη φάλαγγα, υπό τους Κίτσο και Νότη Μπότσαρη και Κουτσονίκα, κατευθύνθηκε προς τα Άγραφα και τον Τυμφρηστό και η τρίτη φάλαγγα δέχθηκε επίθεση στο Ζάλογγο και εξοντώθηκε (ολοκαύτωμα Κιούγκι, χορός Ζαλόγγου).

Η Ιερά Μονή Σέλτσου

Η δεύτερη φάλαγγα δέχθηκε επίθεση από τον Αλή Πασά στη Μονή του Σέλτσου. στις 20 Απριλίου του 1804 και είχε πολλές απώλειες. Οι Τούρκοι, που εισέβαλαν στη Μονή, άλλους έσφαξαν, άλλους αιχμαλώτισαν και άλλοι διέφυγαν με ηρωική έξοδο.

Η επιστροφή των αγωνιστών στο Δίκαστρο

Οι αγωνιστές, οι οποίες διασώθηκαν, μετά την έξοδο από την Μονή Σέλτσου, επέστρεψαν στο Δίκαστρο το 1804 (10 χρόνια μετά την φυγή τους το 1794) και αποτέλεσαν από τις αρχές του 19^{ου} αιώνα τις γενιές του χωριού. Οι γενιές αυτές ήταν (κατά επώνυμο και αριθμητικά) οι εξής: Αγγελόπουλου 1, Γιαννακάκη 2, Ζημιανίτη 2, Καρφή 2, Κόρδα 2 και Παπασταύρου 2 (αφηγήσεις αιωνόβιων Λάμπρου Καρφή και Ιωάννου Καρφή).

Ο Λ. Πανέτος στο βιβλίο του «Τυμφρηστός» αναφέρει, ότι το 1804, μετά την πτώση του Σουλίου, επτά (7) οικογένειες, μεταξύ των οποίων και η γενιά Κουτσονίκα, ήλθαν από το Σούλι και εγκαταστάθηκαν στον Τυμφρηστό (Μεσαία Κάψη).

Η γενιά των Κουτσονίκα

Η γενιά των Κουτσονίκα ήταν γενιά κτηνοτρόφων και αγωνιστών, ελεύθερων και ανυπότακτων, περιοχής Τυμφρηστού (κουτσο-Βλάχων) και μεταξύ των γενιών που διασώθηκαν κατά την έξοδο από την Μονή Σέλτσου. Η σύνδεσή τους με τη γενιά των Μπότσαρη άρχισε από το Σούλι και συνεχίστηκε κατά την επανάσταση του 1821.

Στην επανάσταση του 1821, η γενιά Κουτσονίκα πολέμησε, εκτός από το Σούλι και τη Μονή Σέλτσου, στη μάχη του Καρπενησιού υπό τον Μάρκο Μπότσαρη, στη μάχη της Αράχovas υπό τον Καραϊσκάκη, στην έξοδο του Μεσολογγίου υπό τον Νότη Μπότσαρη και σε άλλες μάχες στην Ανατολική και Δυτική Στερεά Ελλάδα.

Οι γνωστότεροι πολεμιστές, αρχηγοί μικρών στρατιωτικών και επαναστατικών ομάδων, από τη γενιά των Κουτσονίκα, που πολέμησαν το 1821, ήταν: ο Νικόλαος, αρχηγός των αγωνιστών στο Σούλι, ο Αθανάσιος ή Νάσης, αρχηγός 600 αγωνιστών οι οποίοι τον Ιανουάριο του 1826 ενίσχυσαν την φρουρά του Μεσολογγίου, ο Γιάννος, ο Καραϊσκος, ο Λάμπρος και ο Χρίστος.

Ο Μάρκος Μπότσαρης, λέγεται, ότι είχε νυμφευθεί την Δέσπω Κουτσονίκα.

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ
Συλεύνη
ΛΟΥΚΑΝΙΚΑ - ΝΤΟΠΙΑ ΚΡΕΑΤΑ
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΜΑΣ
Τηλ. 22360 31224 ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ

KARPATHOS & ARGOS OIL Σάκης Καλογιάννης
ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ
ΠΑΡΑΛΟΣΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ
ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΕΙΣ
Τηλ. 210 4908056 Κιν. 6942-41 71 91

Π & Κ Γραφεία Τελετών
Κων.Παν.Δεληγιαννίδης & Σία Ε.Ε.
6944 51.48.61
1ο: Ιερά Οδός 265 Αιγάλεω/2ο: Θηβών 472 Αιγάλεω
Τηλ.Κέντρα: 210 59.82.367 - 210 59.10.572

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ
Αντωνόπουλος
Χρήστος
40^η χλμ. Απρίας - Καρπενησιού
Τηλ. & Fax: 22360 71222 - 6977 096586

ηιβαδάκι
ΔΑΣΙΚΟ ΧΩΡΙΟ
Διαμονή - Φαγητό - Ποτό
Μεγάλη Κάψη, Ν. Φθιώτιδας, τ. 6972706177

ΛΑΜΠΑΔΙΑΡΗΣ
ΜΑΚΡΑΚΟΜΗ
Τηλ. 22360 22202